

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКІЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА
ІНСТИТУТ МАТЕМАТИКИ, ЕКОНОМІКИ І МЕХАНІКИ

М. А. Кіріліна

ОПЕРАЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ

Методичний посібник
для студентів напряму підготовки
6.030601 «Менеджмент»

ОДЕСА
ОНУ
2015

УДК 658(075.8)
ББК 65.290-2я73
К431

Рекомендовано до друку Вченою радою ІМЕМ
ОНУ імені І. І. Мечникова.
Протокол № 1 від 14 жовтня 2014 р.

Рецензенти:

О. В. Садченко – доктор економічних наук, професор кафедри менеджменту та математичного моделювання ринкових процесів ОНУ імені І. І. Мечникова;

І. А. Ломачинська – кандидат економічних наук, доцент кафедри економічної теорії та історії економічної думки ОНУ імені І. І. Мечникова.

Кіріліна М. А.

К431 **Операційний менеджмент** : методичний посібник для студентів напряму підготовки 6.030601 «Операційний менеджмент» / М. А. Кіріліна. – Одеса: «Одеський національний університет імені І. І. Мечникова», 2015.– 38 с.

УДК 658(075.8)
ББК 65.290-2я73

ЗМІСТ

Вступ	4
Тематичний план курсу	9
План лекційних занять	10
План семінарських занять	14
Методичні вказівки до самостійної роботи студентів	19
Методичні рекомендації з підготовки до семінарського заняття	19
Тестові завдання	21
Питання для контролю знань	29
Список рекомендованої літератури	32
Перелік ключових слів	34

ВСТУП

Програма курсу «Операційний менеджмент» складена відповідно до вимог Державного освітнього стандарту вищої професійної освіти України і призначена для студентів напряму підготовки 6.030601 «Менеджмент»

Операційний менеджмент займає особливе місце в системі економічних наук, яке визначається синтетичним характером даної дисципліни, що увібрала в себе прийоми, методи та інструментарій інших економічних дисциплін.

Матеріал дисципліни органічно пов'язаний з матеріалами дисциплін: «Економіка підприємства», «Стратегічний менеджмент», «Інноваційний менеджмент», «Управління персоналом», «Управління якістю», «Стратегічний маркетинг», «Фінансовий менеджмент», «Управління проектами» та ін.

Операційний менеджмент спрямований на вивчення: теоретичних і методичних питань організації виробництва на підприємствах; умов і факторів раціонального узгодження дій працівників підприємств при використанні предметів і знарядь праці у виробничому процесі на основі застосування знань у галузі техніки, економіки та соціології аналітичних прийомів і передового досвіду, спрямованих на досягнення поставлених цілей щодо випуску певних продуктів праці відповідної якості і кількості.

Основною метою викладання дисципліни «Операційний менеджмент» є:

1. Підготувати фахівців, що володіють знаннями в області організації і управління промисловим виробництвом;
2. Прищепити фахівцям навички в області організаційного проектування та діяльності з удосконалення організації праці, виробництва і управління на підприємствах промисловості;
3. Вивчити принципи, методи і форми організації виробництва та управління ним. Сучасний менеджер, що працює на виробництві,

повинен добре знати нову техніку і технологію виробництва, вміти створювати системи управління виробництвом, організовувати швидке освоєння виробництва нової техніки і нової технології з найменшими витратами, забезпечувати досягнення максимальної прибутковості і рентабельності.

Основними завданнями курсу є:

- 1) отримати знання, необхідні для вирішення завдань, що виникають у виробничо-господарській діяльності підприємств при виборі раціональних варіантів організаційно-планових рішень, які забезпечують підвищення економічної ефективності виробництва;
- 2) навчитися організувати роботу виробничого підрозділу;
- 3) оволодіти методами аналізу виробничо-господарської діяльності, раціональної організації виробничого процесу, знайти і використовувати внутрішньовиробничі резерви;
- 4) застосовувати організацію, нормування і оплату праці для підвищення його продуктивності і якості, гнучко реагувати на зміну попиту;
- 5) оптимізувати виробничі процеси з метою прийняття ефективних господарських рішень.

В результаті вивчення дисципліни «Операційний менеджмент» студент повинен вміти:

- 1) прогнозувати стратегію розвитку організації, ефективність і конкурентоспроможність продукції, що випускається, вивчати й оцінювати зовнішні і внутрішні фактори, що впливають на конкурентоспроможність;
- 2) аналізувати ситуації, прогнозувати, економічно оцінювати і приймати конкурентоспроможні, стратегічні, управлінські рішення в умовах невизначеності;
- 3) організовувати себе і колектив на досягнення поставлених цілей, виконувати функції розподільника ресурсів, диспетчера і координатора, делегувати функції і відповідальність по рівнях керування, організовувати стимулювання працівників за реалізацію

концепції маркетингу (орієнтації діяльності на споживача), економію ресурсів, досягнення конкурентоспроможності керованих об'єктів.

Студент повинен знати:

- 1) технічні та технологічні особливості об'єкта, що випускається або продається, розбиратися в питаннях уніфікації, стандартизації, спеціалізації й автоматизації виробництва і управління;
- 2) методи організації виробництва з урахуванням сучасних вимог науково-технічного прогресу;
- 3) новітні шляхи інтенсифікації виробництва і підвищення ефективності використання потужностей;
- 4) роботу, організацію, планування інструментального, ремонтного, енергетичного та транспортно-складського господарства підприємства;
- 5) питання організації матеріально-технічного забезпечення виробництва і збуту продукції, технічної підготовки виробництва до випуску нової продукції і організації технічного контролю якості продукції на підприємстві;
- 6) конструкторську, технологічну і організаційно-економічну підготовку виробництва, а також проектування організації виробництва, її вдосконалення та використання зарубіжного досвіду в галузі організації виробництва.

Предметом курсу є вивчення методів і засобів найбільш раціональної організації виробництва.

Об'єктом курсу є виробництво і виробничі системи.

Змістом курсу є вивчення основних сторін виробничої діяльності підприємства.

Знання операційного менеджменту необхідно менеджеру будь-якої сфери діяльності для забезпечення високого рівня корпоративної конкурентоспроможності, але існує ще ряд інших важливих причин, завдяки яким слід вивчати цю дисципліну:

1. Будь-яка освіта у сфері бізнесу не може вважатися повноцінною, якщо фахівець не знайомий з сучасними методами управління виробничим процесом. Кожне підприємство виробляє якусь продукцію або послуги, і для того, щоб у майбутньому забезпечити максимальну ефективність цього процесу, студенти повинні постійно знайомитися з новітніми досягненнями в цій області. Крім того, в наші дні будь-яка компанія-роботодавець чекає від випускника університету самих різнобічних знань у даній сфері. Хоча довгий час це відносилось переважно до виробничого сектору економіки, в останній час операційний менеджмент набуває значення і в сервісних галузях, причому як в державних, так і в приватних. Так, наприклад, ініціативи, пов'язані з "реорганізацією урядових структур", величезною мірою ґрунтуються на таких концепціях, як загальне управління якістю, оновлення бізнес-процесів і принцип "точно в термін", які входять у поняття операційного менеджменту.

2. Знання сутності операційного менеджменту забезпечує систематичний підхід до оцінки різних організаційних процесів. У практиці операційного менеджменту при вирішенні реальних завдань застосовується аналітичний підхід. Завдяки цьому підходу ми краще розуміємо оточуючий нас світ, незалежно від того, про який саме процесі йде мова: про особливості конкурентної боротьби або про те, як краще обслужити чергу.

3. Вивчення принципів операційного менеджменту відкривають перед майбутнім фахівцем цікаві і вельми різноманітні перспективи кар'єрного зростання. Людина, вивчив цю дисципліну, здатна як керувати виробничим процесом, так і займати одну з посад, пов'язаних безпосередньо з операційним менеджментом, наприклад, стати менеджером з управління ланцюгом постачання або фахівцем щодо забезпечення якості випущеної фірмою продукції або послуг. Крім того, талановитих і знаючих професіоналів у сфері операційного менеджменту нерідко приймають на роботу в різні консультаційні компанії, де вони займаються оновленням (реструктуризацією) бізнес-процесів, а також проблемами розробки і експлуатації

інтегрованих комп'ютерних систем управління товарно-матеріальними запасами.

4. Концепції та методи операційного менеджменту широко застосовуються в управлінні іншими функціями бізнесу. З такими завданнями, як планування роботи свого підрозділу, забезпечення контролю якості продукції або послуг і високої продуктивності праці підлеглих, доводиться стикатися будь-якому менеджеру. Іншим фахівцям знання в області операційного менеджменту необхідні для ефективного виконання професійних обов'язків.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН КУРСУ «ОПЕРАЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ»

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	ср		л	п	лаб	інд	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 1	5	2	-			3						
Тема 2	12	2	2			8						
Тема 3	10	2	3			5						
Тема 4	7	2	-			5						
Тема 5	8	3	-			5						
Тема 6	11	3	3			5						
Тема 7	11	3	3			5						
Тема 8	12	4	3			5						
Тема 9	7	2	-			5						
Тема 10	9	2	-			7						
Тема 11	13	4	4			5						
Тема 12	12	4	3			5						
Тема 13	9	4	-			5						
Тема 14	12	3	4			5						
Тема 15	6	1	-			5						
Тема 16	6	1	-			5						
Тема 17	10	2	3			5						
Разом	162	44	28			90						
Усього годин	162	44	28			90						

ПЛАН ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ

ТЕМА 1. СУТНІСТЬ ТА ЗМІСТ ОПЕРАЦІЙНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

Структура курсу та його взаємозв'язок з іншими дисциплінами. Предмет, структура та завдання курсу.

Управління виробництвом та операціями: системне представлення. Цілі та завдання управління виробництвом. Виробничі системи. Функції, принципи, організаційна структура управління виробництвом. Визначення операційного менеджменту. Місце операційного менеджменту в організаційній структурі підприємства. Історія розвитку операційного менеджменту.

ТЕМА 2. ОПЕРАЦІЙНА СИСТЕМА ЯК ОБ'ЄКТ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ

Склад виробничої системи. Закони та закономірності організації виробничих систем та виробництва. Операційна стратегія: сутність і зміст. Операційні пріоритети. Зміщення операційних пріоритетів. Зв'язок маркетингу та операцій. Розвиток виробничої стратегії. Вирішення проблеми конкурентоспроможності.

ТЕМА 3. РОЗМІЩЕННЯ ОПЕРАЦІЙНОЇ СИСТЕМИ

Чинники розміщення операційної системи. Методи підготовки рішення про розміщення операційної системи. Оцінювання ефективності розміщення операційної системи.

ТЕМА 4. ПРОМИСЛОВЕ ПІДПРИЄМСТВО ЯК ВИРОБНИЧА СИСТЕМА

Поняття підприємства, його завдання, цілі та основні ознаки. Організаційні, виробничі умови та економічні відносини, що обумовлюють виділення підприємства як основної ланки народного господарства. Класифікація підприємств та їх місце в зовнішньому середовищі. Роль і місце Закону про підприємства в регламентації їх діяльності.

ТЕМА 5. ВИРОБНИЧА СТРУКТУРА ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА

Поняття про виробничу структуру підприємства та фактори, що її визначають. Структура основного виробництва. Показники, що

характеризують структуру підприємства. Організація промислового підприємства в просторі і принципи його побудови. Шляхи вдосконалення виробничої структури.

ТЕМА 6. ОРГАНІЗАЦІЯ ВИРОБНИЧОГО ПРОЦЕСУ

Виробничий процес і принципи його раціональної організації. Організація виробничого процесу в часі. Фактори, що впливають на тривалість виробничого циклу. Види руху предметів праці по операціях (послідовний, паралельно-послідовний, паралельний). Шляхи скорочення виробничого циклу.

ТЕМА 7. ТИПИ І МЕТОДИ ОРГАНІЗАЦІЇ ВИРОБНИЦТВА

Типи виробництва та їх техніко-економічна характеристика (одиничний, серійний, масовий). Методи організації виробництва. Особливості та напрями вдосконалення гнучкого виробництва. Економічна ефективність гнучкого виробництва і обробних центрів.

ТЕМА 8. ПРОЕКТУВАННЯ ОПЕРАЦІЙНОЇ ПОТУЖНОСТІ

Управління виробничими потужностями на підприємстві. Концепція планування потужностей. Ефект масштабу виробництва. Гнучкість виробничих потужностей. Планування потужності. Визначення попиту виробничої потужності.

ТЕМА 9. ОРГАНІЗАЦІЯ ОПЕРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ ВИРОБНИЦТВОМ

Ритмічність виробництва та її визначення. Зміст, завдання, склад і системи оперативного управління виробництвом.

ТЕМА 10. ОРГАНІЗАЦІЯ Й ОБСЛУГОВУВАННЯ РОБОЧИХ МІСЦЬ

Робоче місце, його класифікація та компоненти. Конструкторська підготовка робочого місця. Технологічна підготовка виробництва. Організаційно-економічна підготовка виробництва. Ергономічні вимоги до технічної підготовки робочого місця. Система обслуговування робочих місць.

ТЕМА 11. ОРГАНІЗАЦІЯ МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПІДПРИЄМСТВА

Структура і функції матеріально-технічного забезпечення на підприємстві. Організація поставок матеріальних ресурсів на підприємство. Організація постачання виробничих цехів і ділянок. Управління виробничими запасами. Логістичний підхід до управління матеріальними потоками.

ТЕМА 12. УПРАВЛІННЯ ПРОЕКТАМИ

Сутність проектного підходу до управління організацією. Життєвий цикл проекту. Менеджмент проекту.

Планування проектів. Поопераційний перелік робіт. Створення робочих графіків за допомогою діаграм Г. Ганта. Розклад проектів. Контролінг проектів. Методи сітьового планування: переваги та недоліки. Техніка управління проектами методом оцінки та розгляду програми (PERT) та методом критичного шляху (CPM). Програмне забезпечення управління проектами (програмний продукт MS Project).

ТЕМА 13. ОРГАНІЗАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ ДОПОМІЖНИХ І ОБСЛУГОВУЮЧИХ ГОСПОДАРСТВ ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА

Зміст і завдання виробничої інфраструктури. Організація обслуговування виробництва інструментом і технологічною оснасткою. Організація обслуговування виробництва ремонтом технологічного обладнання. Організація енергетичного господарства підприємства. Організація транспортного господарства.

ТЕМА 14. ОРГАНІЗАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ НЕ-ВИРОБНИЧОЇ СФЕРИ

Сутність послуг. Сервісний бізнес та внутрішнє обслуговування. Проектування сервісних організацій. Сервісна стратегія. Структуризація сервісних контактів: сервіс-системна матриця. Стратегічне значення матриці. Сервісний план. Типи сервісних систем. Метод поточної лінії. Метод самообслуговування. Сервісні гарантії як основа для проектування.

ТЕМА 15. ПЛАНУВАННЯ І ВДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ВИРОБНИЦТВА

Планування виробництва. Основні принципи здійснення планування виробництва, їх сутність. Дослідження стану організації виробництва. Розробка плану вдосконалення організації виробництва. Розробка продукту та вибір технологічного процесу у виробничій сфері. Проектування продукції. Проектування очима споживачів. ФКА (функціонально-коштовний аналіз). Конструкторський аналіз процесу зборки. Сутність конструкторського аналізу. Вибір технологічного процесу, відмінності вибору процесу від його планування. Типи технологічних процесів. Структура виробничого потоку. Продуктово-процесна матриця. Віртуальна фабрика. Альтернативний вибір процесів. Проектування виробничого потоку.

ТЕМА 16. ОРГАНІЗАЦІЯ ТЕХНІЧНОГО КОНТРОЛЮ ЯКОСТІ ПРОДУКЦІЇ

Якість продукції, показники і оцінка його рівня. Сертифікація продукції. Міжнародна стандартизація. Система управління якістю продукції. Організація технічного контролю на підприємстві. Облік і аналіз браку.

ТЕМА 17. ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ОРГАНІЗАЦІЇ ВИРОБНИЦТВА

Система організації виробництва компанії «Тойота». Система «Канбан» в організації виробництва за принципом «точно вчасно». Досвід функціонування систем обслуговування виробництва. Лізинг, Франчайзинг та інші форми організації виробництва.

ПЛАН СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

ТЕМА 1. СУТНІСТЬ І ЗМІСТ ОПЕРАЦІЙНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

1. Предмет і завдання курсу, логіка і структура.
2. Місце даного курсу в системі інших дисциплін.
3. Сутність системного підходу до вивчення курсу.

ТЕМА 2. ОПЕРАЦІЙНА СИСТЕМА ЯК ОБ'ЄКТ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ

1. Операційна стратегія.
2. Пріоритети.
3. Робочі рамки операційної стратегії у виробництві.
4. Операційна стратегія в сфері обслуговування.
5. Рішення проблеми конкурентоспроможності.
6. Вимірювання продуктивності.
7. Практична ситуація.

ТЕМА 3. РОЗМІЩЕННЯ ОПЕРАЦІЙНОЇ СИСТЕМИ

1. Критерії розміщення виробничих об'єктів.
2. Методи розміщення промислових підприємств.
3. Розміщення об'єктів сервісу.
4. Практична ситуація.

ТЕМА 4. ПРОМИСЛОВЕ ПІДПРИЄМСТВО ЯК ВИРОБНИЧА СИСТЕМА

1. Поняття підприємства, його завдання, цілі та основні ознаки.
2. Організаційні, виробничі умови та економічні відносини, що зумовлюють виділення підприємства як основну ланку народного господарства.
3. Класифікація підприємств та їх місце в зовнішньому середовищі.
4. Роль і місце Закону про підприємства в регламентації їх діяльності.
5. Практична ситуація.

ТЕМА 5. ВИРОБНИЧА СТРУКТУРА ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА

1. Поняття про виробничу структуру підприємства.
2. Фактори, що визначають виробничу структуру.
3. Структура основного виробництва.

4. Показники, що характеризують структуру підприємства.
5. Організація промислового підприємства в просторі і принципи його побудови.
6. Шляхи вдосконалення виробничої структури.
7. Практична ситуація.

ТЕМА 6. ОРГАНІЗАЦІЯ ВИРОБНИЧОГО ПРОЦЕСУ

- Виробничий процес і принципи його раціональної організації.
- Організація виробничого процесу в часі.
- Фактори, що впливають на тривалість виробничого циклу.
- Види руху предметів праці по операціях (послідовний, паралельно-послідовний, паралельний).
- Шляхи скорочення виробничого циклу.
- Практична ситуація.

ТЕМА 7. ТИПИ І МЕТОДИ ОРГАНІЗАЦІЇ ВИРОБНИЦТВА

- Типи виробництва та їх техніко-економічна характеристика (одиничний, серійний, масовий).
- Методи організації виробництва.
- Особливості та напрями вдосконалення гнучкого виробництва.
- Економічна ефективність гнучкого виробництва і обробних центрів.
- Практична ситуація.

ТЕМА 8. ВИРОБНИЧА ПОТУЖНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ

- Поняття виробничої потужності підприємства і фактори, що її визначають.
- Види виробничої потужності.
- Розрахунок виробничої потужності.
- Показники використання виробничої потужності та основних виробничих фондів.
- Шляхи підвищення показників виробничої потужності.
- Практична ситуація.

ТЕМА 9. ОРГАНІЗАЦІЯ ОПЕРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ ВИРОБНИЦТВА

- Ритмічність виробництва та її визначення.
- Зміст, завдання, склад і системи оперативного управління виробництвом.
- Практична ситуація.

ТЕМА 10. ОРГАНІЗАЦІЯ Й ОБСЛУГОВУВАННЯ РОБОЧИХ МІСЦЬ

1. Сутність та класифікація робочого місця.
2. Організація робочого місця; чинники, що визначають зміст робіт з раціональної організації робочих місць.
3. Раціональне просторове розміщення матеріальних елементів виробництва на робочому місці.
4. Ергономічні вимоги до технічної підготовки робочого місця.
5. Практична ситуація.

ТЕМА 11. ОРГАНІЗАЦІЯ МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПІДПРИЄМСТВА

- Сутність, цілі та задачі матеріально-технічного забезпечення виробництва.
- Структура та функції відділу матеріально-технічного забезпечення виробництва.
- Планування матеріально-технічного забезпечення.
- Фактори поліпшення використання ресурсів.
- Форми забезпечення ресурсами.
- Практична ситуація.

ТЕМА 12. УПРАВЛІННЯ ПРОЕКТАМИ

- Контроль за ходом виконання проекту.
- Організаційні структури.
- Мережевий графік.
- Часові моделі.
- Моделі типу "час-витрати".
- Управління ресурсами.
- Відстеження ходу виконання проекту.
- Що слід враховувати при використанні методів PERT та CPM.
- Практична ситуація.

ТЕМА 13. ОРГАНІЗАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ ДОПОМІЖНИХ І ОБСЛУГОВУЮЧИХ ГОСПОДАРСТВ ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА

1. Зміст і завдання виробничої інфраструктури.
2. Організація обслуговування виробництва інструментом і технологічною оснасткою.

3. Організація обслуговування виробництва ремонтом технологічного обладнання.
4. Організація енергетичного господарства підприємства. Організація транспортного господарства.
5. Практична ситуація.

ТЕМА 14. ОРГАНІЗАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ НЕ-ВИРОБНИЧОЇ СФЕРИ

- Сутність послуг.
- Операційна класифікація послуг.
- Проектування сервісних організацій.
- Структуризація сервісних контактів: сервіс-системна матриця, сервісний план.
- Типи сервісних систем.
- Сервісні гарантії як основа для проектування.
- Практична ситуація.

ТЕМА 15. ПЛАНУВАННЯ І ВДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ВИРОБНИЦТВА

- Планування організації виробництва.
- Основні резерви розвитку виробництва, їх суть і класифікація.
- Дослідження стану організації виробництва.
- Розробка плану вдосконалення організації виробництва.
- Практична ситуація.

ТЕМА 16. ОРГАНІЗАЦІЯ ТЕХНІЧНОГО КОНТРОЛЮ ЯКОСТІ ПРОДУКЦІЇ

- Якість продукції, показники і оцінка її рівня. Сертифікація продукції.
- Нормативи якості товарів та послуг.
- Планування якості.
- Організаційне забезпечення якості.
- Міжнародна стандартизація.
- Аналіз програм забезпечення якості У. Е. Демінга, Д. Джурана, П. Кросбі, К. Ісікава, Ш. Шинго. Методи Дж. Тагуші.
- Система управління якістю продукції.
- Організація технічного контролю на підприємстві. Облік і аналіз браку.
- Практична ситуація.

ТЕМА 17. ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ОРГАНІЗАЦІЇ ВИРОБНИЦТВА

1. Система «Канбан» в організації виробництва за принципом «точно вчасно».
2. Досвід функціонування систем обслуговування виробництва.
3. Лізинг, франчайзинг та інші форми організації виробництва.

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Для більш глибокого засвоєння предмета, розуміння основних проблем операційного менеджменту можна порекомендувати наступне:

- робота з підручниками і спеціальною літературою, вивчення публікацій у наукових журналах (наприклад, «Менеджмент в Росії і за кордоном», «Питання економіки», «Ділові вісти», «Комерсант», «Маркетинг в Росії і за кордоном», «Маркетингові дослідження », «Економіст », «Наука – виробництву »);
- при роботі з літературою слід вести запис основних положень (конспектувати окремі розділи, виписувати нові терміни і розкривати їх зміст);
- необхідно опрацювати ряд літературних джерел і, перш за все, навчальні посібники, в яких найбільш повно відображені та систематизовані вузлові питання курсу.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З ПІДГОТОВКИ ДО СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Велику допомогу при підготовці до семінарського заняття можуть надати базові підручники: «Виробничий менеджмент» під редакцією В. А. Козловського, «Виробничий менеджмент» Р. А. Фатхутдінова, в яких міститься систематизований мінімум наукових знань, викладаються поняття, функції та методи організації процесів виробництва і управління в низовій ланці народного господарства. Всебічно висвітлюються зміст і сучасні проблеми організації виробництва і управління промисловими підприємствами, відображений прогресивний досвід організаційної роботи вітчизняних і зарубіжних підприємств. При підготовці до семінарського заняття велику допомогу може надати підручник Р. А. Фатхутдінова «Організація виробництва» та навчальний посібник «Основи виробничого менеджменту» А. К. Казанцева і Л. С. Серової. У підручниках розглядаються технічні, конкретно-економічні, управлінські та психологічні аспекти організації виробництва. Висвітлюється вітчизняний і зарубіжний досвід

господарського управління. Наводяться практичні рекомендації щодо реалізації концепції підвищення конкурентоспроможності продукції.

Найбільш доступно і стисло курс операційного менеджменту викладається в підручнику під редакцією професора С. Д. Ільєнкової «Виробничий менеджмент». У підручнику докладно викладаються питання теорії і практики організації виробництва й розробки виробничої програми. Розглядаються функції управління виробництвом; дається характеристика типів виробництва, техніко-економічних показників і методів їх аналізу для прийняття обґрунтованих рішень. Приділяється увага управлінню запасами, управління персоналом; розкриваються методи контролю використання устаткування, прийоми статистичного контролю якості; розглядаються питання дослідження операцій. Дається короткий історичний огляд становлення і розвитку виробничого менеджменту.

Оригінальні методичні підходи до менеджменту використовує Р. А. Фатхутдінов у навчально-практичному посібнику «Виробничий менеджмент», в якому визначені структура і зміст системи менеджменту, розроблені елементи відтворювального підходу до менеджменту, наводиться перелік нормативно-методичних та інших документів в системі операційного менеджменту.

На стадії підготовки до семінарського заняття корисно звернутися до підручника для вузів Макаренко М. В., Махалін О. М. «Виробничий менеджмент». Ця книга належить до числа небагатьох підручників, які увібрали в себе позитивний вітчизняний досвід з управління підприємством та передові зарубіжні напрацювання у сфері виробничого менеджменту компаній. Авторам вдалося адаптувати всі види менеджменту – стратегічного і оперативного, постачальницьких і збутових, фінансового та організаційного, управління персоналом – стосовно до виробничої ланці підприємства (цеху, дільниці, лінії). Завдяки цьому книга повністю охоплює коло питань, досліджуваних у навчальному курсі «Операційний менеджмент». При підготовці до семінарських занять можна використовувати навчально-методичний посібник «Організація виробництва на підприємствах» Н. І. Новицького. У книзі даються необхідні навички для вирішення завдань, що найчастіше зустрічаються на практиці, з питань організації та оперативного планування виробництва, управління підприємством, ділянкою, цехом та іншими підрозділами. На початку кожної теми наведені

короткі методичні вказівки, типові задачі з рішеннями і задачі для вирішення, а також лабораторні роботи.

Як правильно організувати виробництво товарів і послуг? Як зробити це виробництво дійсно ефективним? Як скоротити витрати на виробництво і зберігання? Що повинен зробити керівник для того, щоб його підрозділ працював без збоїв? Як знайти і раціонально використовувати сильні сторони фірми чи підприємства? Відповіді на ці та багато інших питань ви знайдете в книзі «Операційний менеджмент» Л. Гелловея. Наведені в кожному розділі ситуаційні задачі ілюструють і полегшують закріплення матеріалу по курсу.

Навчальний посібник «Основи виробничого менеджменту» Казанцева А. К., Серова Л. С. відображає актуальну інформацію і містить опис новітніх уявлень з операційного менеджменту на основі вітчизняної та зарубіжної теорії й практики. Викладаються теоретичні аспекти сучасного операційного менеджменту. Наводиться матеріал для практичних вправ, тестування знань учнів та ситуаційного аналізу у формі ділових кейсів.

У навчальному посібнику «Виробничий менеджмент» К. Т. Джурабаєва, А. Т. Гришина, Г. К. Джурабаєвої розглядається комплекс проблем, пов'язаних з інтеграційними процесами в операційному менеджменті, які орієнтовані на використання корпоративних інформаційних систем на базі САПР (Система автоматизованого проектування підготовки виробництва) і збалансованої системи показників як інструментів ефективного управління промисловим підприємством. Зміни, що відбуваються, є глобальними, їх освітлення в навчальному посібнику дозволяє простежити становлення і розвиток продуктової стратегії підприємства, проаналізувати системну інтеграцію організації виробництва та операційного менеджменту, оцінити ефективність функціонування гнучких виробничих систем.

ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ

1. Чому дослідження виробництва стали активно проводитися у 18 столітті?
 - а) знадобилося зміцнення феодального ладу;
 - б) це пов'язано зі становленням і розвитком капіталістичного способу виробництва;
 - в) немає однозначної відповіді.

2. Ким було запропоновано наперед планувати методи роботи і всю виробничу діяльність підприємства в цілому?

- а) Г. Гантта;
- б) А. Файодем;
- в) Ф. Тейлором.

3. Ким була розроблена методика мікроаналізу рухів?

- а) Г. Черчем;
- б) Ф. Гілбрет і Л. Гілбрет;
- в) Л. Гьюлік.

4. Дайте пояснення поняттю виробнича система:

- а) цілеспрямований процес, завдяки якому відбувається перетворення окремих елементів системи в корисну продукцію;
- б) упорядкована сукупність елементів або частин, взаємодіючих між собою;
- в) впорядкований стан елементів цілого і процес по їх упорядкуванню в доцільну єдність.

5. Дайте визначення поняття «загальна» структура підприємства:

- а) сукупність відділів і служб, що займаються побудовою та координацією функціонування системи менеджменту, розробкою і реалізацією управлінських рішень по виконанню бізнес-плану, інноваційного проекту;
- б) складання виробничих ланок, а також організацій по управлінню підприємством і по обслуговуванню працівників, їх кількість, величину і співвідношення між ними за розміром зайнятих площ, чисельності працівників і пропускної спроможності;
- в) логічні взаємовідносини рівнів управління та функціональних областей, побудовані в такій формі, яка дозволяє найбільш ефективно досягти цілей організації.

6. Дайте визначення поняття «виробнича» структура підприємства:

- а) сукупність основних допоміжних та обслуговуючих підрозділів підприємства, що забезпечують переробку входу системи в її вихід – готовий продукт з параметрами заданими в бізнес-плані;
- б) частина загальної структури, зокрема, склад виробничих підрозділів підприємства, їх взаємозв'язок, порядок і форми

кооперування, співвідношення за чисельністю зайнятих працівників, вартості обладнання, займаної площі і територіального розміщення;
в) сукупність управлінських ланок, розташованих у суворій підпорядкованості, які забезпечують взаємозв'язок між керуючою і керованою системами.

7. В яких умовах застосовують технологічний принцип виробництва:
а) в умовах одиничного і дрібносерійного типу виробництва з великою номенклатурою деталей;
б) в умовах багатосерійного і масового виробництва;
в) в умовах дрібносерійного і серійного типу виробництва.

8. Перелічіть форми спеціалізації виробничих підрозділів підприємств:
а) технологічна, предметна, змішана;
б) технологічна, масова, серійна;
в) масова, серійна, одинична.

9. Вкажіть спосіб передачі деталей, при якому обробка проводиться партіями, а перехід з операції на операцію відбувається тільки після обробки всієї партії:
а) паралельний;
б) послідовний;
в) змішаний.

10. В одиничному і дрібносерійному виробництві зазвичай застосовують:
а) послідовний вид руху;
б) паралельний вид руху;
в) послідовний і змішаний види руху;
г) немає однозначної відповіді.

11. Основний процес виробництва поділяється на наступні функції:
а) заготівельна, обробна і складальна;
б) заготівельна, обробна і та, що реалізує;
в) заготівельна і транспортна;
г) немає однозначної відповіді.

12. Вкажіть, на яких принципах будується раціональна організація виробничого процесу:

- а) цілеспрямованість, поліструктурність, складність, відкритість;
- б) диференціація, концентрація, інтеграція, спеціалізація, паралельність, пропорційність, безперервність, ритмічність, прямоточність, автоматичність, гнучкість, гомеостатичність.
- в) результативність, надійність, гнучкість, довговічність, керованість.

13. Тривалість виробничого циклу – це:

- а) проміжок часу між обробкою двох деталей;
- б) інтервал часу між черговими випусками рівної кількості виробів;
- в) календарний період часу з моменту запуску сировини, матеріалів у виробництво до повного виготовлення готової продукції;

14. При паралельно-последовному виді руху:

- а) з операції на операцію деталі передаються тільки всією партією;
- б) з операції на операцію деталі передаються поштучно або невеликими партіями;
- в) окремі деталі в партії частково одночасно обробляються на двох або декількох операціях.

15. Паралельний вид руху застосовується:

- а) у багатосерійному і масовому виробництві;
- б) тільки в серійному виробництві;
- в) в одиничному і масовому виробництві.

16. Виробничий процес протікає:

- а) тільки в часі;
- б) у часі й просторі;
- в) тільки в просторі.

17. Основний виробничий процес – це:

- а) процес виготовлення продукції, яка буде використовуватися усередині підприємства;
- б) сукупність знарядь виробництва, необхідних для виконання технології підготовки виробництва;
- в) процес виготовлення продукції відповідно до плану організації та її спеціалізації.

18. Технологічний процес – це:

- а) процес, який не призводить до зміни форми, розмірів, і властивостей виробу;
- б) основна і найважливіша частина виробничого процесу, що безпосередньо пов'язана із зміною розмірів, геометричної форми або фізико-хімічних властивостей предметів праці;
- в) закінчений зв'язок технологічного процесу.

19. Технологічна операція – це:

- а) закінчена частина технологічного процесу, виконувана на одному робочому місці;
- б) основна структурна одиниця виробничого процесу;
- в) елементарна частина виробничого процесу, виконувана на одному робочому місці без переналагодження устаткування над одним або над декількома виробами одним або декількома робітниками.

20. Процес праці, в результаті якої ніякої продукції не створюється, це:

- а) допоміжний виробничий процес;
- б) основний виробничий процес;
- в) обслуговуючий виробничий процес.

21. Тривалість виробничого циклу виготовлення будь-якої продукції складається з:

- а) часу технологічних операцій і часу нетехнологічних операцій;
- б) робочого періоду, часу природних процесів, часу перерв;
- в) часу простоювання і часу міжопераційних перерв.

22. Назвіть два правильних варіанти факторів, що впливають на тривалість виробничого циклу:

- а) конструкторські, технологічні, організаційні;
- б) величина партії деталей і вид руху предметів праці в процесі їх обробки;
- в) трудомісткість, рівень використання обладнання, продуктивність праці.

23. Тривалість виробничого циклу визначається за формулою:

- а) $TЦ = \sum t_{ТІХ} + \sum t_{ЕСТ} + \sum t_{тр} + \sum t_K + \sum t_{м. О.} + \sum t_{М. С.}$
- б) $TЦ = T_{осно} + T_{ОБС} + T_{пе}$

в) $T_{Ц} = T_{ОБС} + T_{П.З}$.

24. Шляхи скорочення тривалості виробничого циклу:

а) підвищення технологічності конструкції; уніфікація і стандартизація; б) впровадження потокових методів; розвиток кооперації та концентрації виробництва; поглиблення спеціалізації; скорочення технологічного циклу; скорочення або ліквідація перерв; в) оптимізація розмірів партій предметів; раціональне управління запасами; комплексна механізація і автоматизація.

25. При розрахунку виробничої потужності на початок планового періоду враховується:

а) все наявне обладнання;
б) встановлене обладнання;
в) резервне обладнання.

26. До яких показників контролю відноситься коефіцієнт напруженості виробничої програми:

а) приватних;
б) загальних;
в) немає однозначної відповіді.

27. Для вирішення якої задачі застосовується коефіцієнт спряженості потужності:

а) розрахунку рівня спеціалізації;
б) оцінки використання обладнання;
в) обліку пропускної спроможності провідних цехів і інших ланок виробництва.

28. В яку із складових виробничого менеджменту слід віднести організацію праці:

а) планування;
б) визначення умов і організація;
в) керівництво.

29. Кількість і трудомісткість постійно виконуваних робіт відображають:
- а) прогресивність технологічного процесу;
 - б) умови праці;
 - в) організаційний рівень робочого місця.
30. З чого починається планування робочих місць:
- а) визначення знаходження робочого місця на ділянці відповідно до його спеціалізації;
 - б) оцінки ступеня раціональності нового планування;
 - в) встановлення раціонального місця знаходження працівника по відношенню до основного технологічного устаткування.
31. Який метод вимірювання продуктивності праці переважніше для управління продуктивністю?
- а) вартісний;
 - б) трудовий;
 - в) натуральний.
32. Яка з фаз «Структурування функції якості» (СФК) є заключною:
- а) структурування проекту;
 - б) планування технологічного процесу;
 - в) планування виробництва.
33. Які з перелічених умов стосуються підготовки систем якості до сертифікації:
- а) дотримання вимог до упакування, маркування;
 - б) загально технічні правила і норми;
 - в) наявність випробувальних лабораторій.
34. Яка політика підприємства в області якості формується керівництвом:
- а) вищої ланки;
 - б) середньої ланки;
 - в) низової ланки.

35. У чому полягає система якості сертифікації:

- а) у проведенні поточного контролю якості;
- б) в отриманні відгуку споживача про продукцію;
- в) у підтвердженні відповідності системи якості певним вимогам.

36. Що з перерахованого нижче є основним видом діяльності «Міжнародної організації зі стандартизації»:

- а) розробка міжнародних стандартів;
- б) сприяння міжнародному співробітництву у вирішенні питань стандартизації електротехніки;
- в) немає однозначної відповіді.

37. Чим характеризується одиничний тип виробництва:

- а) широкою номенклатурою виготовлюваної продукції і невеликим обсягом випуску однакових виробів;
- б) випуском продукції в невеликих кількостях і різноманітної номенклатури виробів;
- в) немає однозначної відповіді.

38. Чим характеризується серійний тип виробництва:

- а) постійним випуском однакових виробів;
- б) виготовленням обмеженої номенклатури виробів, яка періодично повторюється;
- в) немає однозначної відповіді.

39. Чим характеризується масовий тип виробництва:

- а) широкою номенклатурою продукції;
- б) різною спеціалізацією робочих місць;
- в) обмеженою номенклатурою оброблюваної продукції при великих масштабах її виробництва.

40. Непотокове виробництва характеризується наступними ознаками:

- а) всі робочі місця розміщуються по однотипних групах обладнання без певного зв'язку з послідовністю виконання операцій;

- б) поділ виробничого процесу на окремі операції і тривале їх закріплення за певним робочим місцем;
- в) переважна частина операцій, що вимагають фізичних зусиль робітника, передається машинам і здійснюється без його безпосередньої участі.

ПИТАННЯ ДЛЯ КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

1. Сутність і зміст операційного менеджменту. Предмет і завдання курсу, логіка і структура.
2. Місце даного курсу в системі інших дисциплін.
3. Сутність системного підходу до вивчення курсу.
4. Поняття підприємства, його завдання, цілі та основні ознаки.
5. Організаційні, виробничі умови та економічні відносини, що обумовлюють виділення підприємства як основну ланку народного господарства.
6. Класифікація підприємств та їх місце в зовнішньому середовищі. Роль і місце Закону про підприємства в регламентації їх діяльності.
7. Поняття про виробничу структуру підприємства та фактори, що визначають її. Структура основного виробництва.
8. Показники, що характеризують структуру підприємства.
9. Організація промислового підприємства в просторі і принципи його побудови. Шляхи вдосконалення виробничої структури.
10. Виробничий процес і принципи його раціональної організації. Організація виробничого процесу в часі.
11. Фактори, що впливають на тривалість виробничого циклу. Види руху предметів праці по операціях (послідовний, паралельно-послідовний, паралельний).
12. Шляхи скорочення виробничого циклу.
13. Типи виробництва та їх техніко-економічна характеристика (одиничний, серійний, масовий). Методи організації виробництва.

14. Особливості та напрями вдосконалення гнучкого виробництва. Економічна ефективність гнучкого виробництва і обробних центрів.
15. Поняття виробничої потужності підприємства і фактори, що її визначають. Розрахунок виробничої потужності.
16. Показники використання виробничої потужності та основних виробничих фондів і шляхи їх підвищення.
17. Зміст і задачі виробничої інфраструктури.
18. Організація обслуговування виробництва інструментом і технологічною оснасткою.
19. Організація обслуговування виробництва ремонтом технологічного обладнання.
20. Організація енергетичного господарства підприємства. Організація транспортного господарства.
21. Ритмічність виробництва та її визначення.
22. Зміст, завдання, склад і системи оперативно-виробничого планування.
23. Сутність науково-технічної підготовки виробництва та НДР. Їх завдання й етапи здійснення.
24. Конструкторська підготовка виробництва.
25. Технологічна підготовка виробництва.
26. Організаційно-економічна підготовка виробництва.
27. Ергономічні вимоги до технічної підготовки виробництва. Напрямки прискорення технічної підготовки виробництва.
28. Організація промислового освоєння нової продукції.
29. Якість продукції, показники і оцінка його рівня. Сертифікація продукції.
30. Міжнародна стандартизація.
31. Система управління якістю продукції.
32. Організація технічного контролю на підприємстві. Облік і аналіз браку.
33. Сутність управління проектом. Класифікація проектів. Ознаки проекту.
34. Модель управління проектом. Модель оперативного управління проектом. Система управління проектом. Фази управління проектом

(фаза формування, фаза поточного управління, фаза кризи проекту, фаза завершення проекту).

35. Принципи обліку, контролю і регулювання проекту.

36. Структура і функції матеріально-технічного забезпечення на підприємстві.

37. Організація постачання матеріальних ресурсів на підприємство.

38. Організація постачання виробничих цехів і ділянок.

39. Управління виробничими запасами.

40. Логістичний підхід до управління матеріальними потоками.

41. Проектування організації виробництва.

42. Основні резерви розвитку виробництва, їх суть і класифікація. Дослідження стану організації виробництва.

43. Джерела отримання інформації. Розробка плану вдосконалення організації виробництва.

44. Система організації виробництва компанії «Тойота».

45. Система «Канбан» в організації виробництва за принципом «точно вчасно».

46. Досвід функціонування систем обслуговування виробництва.

47. Лізинг, франчайзинг та інші форми організації виробництва.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

- Баронов В. В. и др. Автоматизация управления предприятием. М., 2000 – 238 с.
- Гончаров В. В. Управление различными стадиями производства. М., 1998. – 127 с.
- Гэлловэй Лес. Операционный менеджмент: Принципы и практика: Пер. с англ./ Под общ. ред. Л. А. Волковой. СПб., М.; Харьков; Минск, 2001. – 319 с.
- Казанцев А. К., Серова Л. С. Основы производственного менеджмента: Учебное пособие. – М.: ИНФРА-М, 2002. – 348 с.
- Казанцев А. К., Подлесных В. И., Серова Л. С. Практический менеджмент в деловых играх, хозяйственных ситуациях, задачах и тестах: Учеб. пособие для студентов вузов. М., 2000.– 368 с.
- Карданская Н. А., Чудаков А. Д. Системы управления производством. Анализ и проектирование: Учеб. пособие для студентов вузов. М., 1999. – 240 с.
- Козловский В. А., Маркина Т. В., Макаров В. М. Производственный и операционный менеджмент: Практикум. СПб., 1998. – 215 с.
- Козловский В. А., Маркина Т. В., Макаров В. М. Производственный и операционный менеджмент: Учебник для студентов вузов. СПб., 1998. – 366 с.
- Козловский В. А., Казанцев А. К., Кобзев В. В. и др. Производственный менеджмент: Учебник / Под ред. В. А. Козловского. – М. : ИНФРА-М, 2006. – 574 с.
- Кожекин Г. Я., Синица Л. М. Организация производства: Учеб. пособие для вузов. Минск, 1998. – 331 с.
- Макаренко М. В., Малахина О. М. Производственный менеджмент: Учеб. пособие для вузов. М., 1998. – 383 с.
- Менеджмент: Современный российский менеджмент: Учебник / Под ред. Ф. М. Русинова. М., 1999. Гл. 12. «Производственный менеджмент».

- Методика анализа показателей эффективности производства: Учеб. пособие / Под ред. проф. Э. А. Макарьяна. Ростов н/Д, 2001. – 208 с.
- Модульная программа для менеджеров: 17 модульная программа «Управление развитием организации». Модуль 15: Управление производством и операциями / Э. С. Минаев, Н. Г. Агеева / Гос. ун-т управления; Нац. фонд подготовки кадров. М., 1999. – 296 с.
- Новицкий Н. И. Организация производства на предприятиях: Учеб.-метод. пособие. М., 2001. – 389 с.
- Новицкий Н. И. Основы менеджмента: организация и планирование производства: Задачи и лабораторные работы. М., 1998. – 202 с.
- Организация производства и управление предприятием: Учебник / Под ред. О. Г. Туровца. М., 2003. – 528 с.
- Стивенсон В. Управление производством: Учеб. пособие для студентов вузов: Пер. с англ. М., 1998. – 928 с.
- Туровец О. Г., Сербиновский Б. Ю. Организация производства на предприятии: Учебник для студентов вузов. Ростов н /Д, 2002.
- Фатхутдинов Р. А. Производственный менеджмент: Учебник для вузов. 4-изд. СПб.: Питер, 2003. – 491 с.
- Хаксевер Кенгиз, Рендер Барри, Рассел Роберта С., Мердик Роберт Г. Управление и организация в сфере услуг (Service Management and Operations).- СПб.: Питер, 2002.– 752 с.
- Шонбергер Р. Японские методы управления производством. М., 1988.– 251 с.
- Шепеленко Г. И. Экономика, организация и планирование производства на предприятии. Учеб. пособие Ростов н/Д. 2001.– 544 с.
- Чейз Р.Б., Эквилайн Н.Дж., Якобс Р.Ф. Производственный и операционный менеджмент .– М.: Издательский дом “Вильямс, 2001.– 704 с.

ПЕРЕЛІК КЛЮЧОВИХ СЛІВ

Автоматизований метод організації виробництва
Безцехова виробнича структура
Виробнича ділянка
Виробнича інфраструктура
Виробнича потужність
Виробнича система
Виробнича структура
Виробничий процес
Виробничий цикл
Виробничі запаси
Генеральний план підприємства
Гнучкі виробничі модулі (ГВМ)
Гнучкі виробничі системи (ГВС)
Диспетчеризація
Допоміжний цех
Дослідження стану організації виробництва
Енергетичне господарство
Ергономічні вимоги
Загальна структура підприємства
Заготівельний цех
Інструментальне господарство
Конвеєр
Конструкторська підготовка виробництва (КПВ)
Корпусна виробнича структура
Лізинг, франчайзинг.
Логістика
Масовий тип виробництва
Метод «Дзідока»
Метод «повага до людини»
Методи організації виробництва
Міжнародна стандартизація
Науково-дослідні роботи (НДР)
Науково-технічна підготовка виробництва
Непотоканий метод організації виробництва
Оброблювальний цех
Обслуговуючий цех
Одиничний тип виробництва

Оперативно-виробниче планування
Операція
Організаційна система
Організаційна структура
Організаційні резерви розвитку виробництва
Організаційно-економічна підготовка виробництва
Організація збуту продукції на підприємстві
Організація матеріально-технічного забезпечення підприємства
Організація ремонту енергообладнання
Організація технічного контролю на підприємстві
Організація технічного контролю якості продукції
Основний цех
Паралельний вид руху предметів праці
Паралельно-послідовний вид руху предметів праці
Планування ремонту обладнання
Побічні цехи
Послідовний вид руху предметів праці
Потоковий метод організації виробництва
Потреба в інструментах
Предметна спеціалізація
Предметно-технологічна спеціалізація
Принципи організації підготовки виробництва
Проектування і вдосконалення організації виробництва
Реклама
Ремонтне господарство
Ритмічність виробництва
Робота
Робототехнічні комплекси (РТК)
Робоче місце
Робочий період
Серійний тип виробництва
Сертифікація продукції
Система «Канбан»
Система «точно вчасно»
Система управління якістю продукції
Системний підхід
Склад виробничого циклу
Складальний цех
Стадія

Структура основного виробництва
Такт потокової лінії
Технологічна підготовка виробництва (ТПВ)
Технологічна спеціалізація
Тип виробництва
Транспортне і складське обслуговування виробництва
Тривалість циклу підготовки виробництва
Фаза
Цехова виробнича структура
Цикл підготовки виробництва
Час перерв
Час підготовки виробництва

Навчальне видання

Кіріліна Марина Андріївна

ОПЕРАЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ

Методичний посібник
для студентів напряму підготовки
6.030601 «менеджмент»

В авторській редакції

Підп. до друку 11.12.2015. Формат 60x84/16.
Умов.-друк. арк. 2,21. Тираж 25 пр.
Зам. № 1276.

Видавець і виготовлювач
Одеський національний університет
імені І. І. Мечникова

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 4215 від 22.11.2011 р.

Україна, 65082, м. Одеса, вул. Єлісаветинська, 12
Тел.: (048) 723 28 39. E-mail: druk@onu.edu.ua